A°. 1852. N°. 251.

Opregte Haarlemsche Zaturdagsche Courant

van 23 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 20 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] De presiderende minister, de heer *v. Manteuffel*, heeft een langdurig gehoor gehad bij Z. K. H. den *Prins van Pruissen.* Van goeder hand wordt gemeld, dat de genoemde Vorst, bij die gelegenheid, den minister op de ondubbelzinnigste wijze heeft te kennen gegeven, dat hij zijne goedkeuring hechtte aan deszelfs tot dusverre gevolgde regerings-beginselen, zoowel wat betreft de staatkunde in 't algemeen, als de handelsbelangen van den pruissischen Staat in 't bijzonder.

Den 25sten moeten, volgens de in Pruissen bestaande grondwettige verordeningen, de stemgeregtigde burgers bijeenkomen, om hunne kiezers voor de leden der Wetgeving te benoemen. De leiders der behoudende partij hebben de voorstanders derzelve reeds opgeroepen en vermaand, om zich toch niet aan de stemming te onttrekken, vermits de democraten, welke zich te voren daarvan hadden onthouden, 'er ditmaal deel aan zullen nemen. — Men meent, dat onder de democratische partij nogal eenig verschil van denkbeelden heerscht, betreffende de te kiezen personen. De voorstanders van de behoudende partij verzuimen niets, om hunne volgelingen te doen gevoelen, dat het hier aankomt op eensgezindheid, ten einde het daarhenen te wenden, dat, met een magtig koningschap, ondersteund door een krachtig bestuur, in de bezwaren, welke het tegenwoordig oogenblik oplevert, zal kunnen worden voorzien.

Hoewel alle hoop op het behoud van het tegenwoordige Tolverbond nog niet voor goed is afgesneden, wordt het meer en meer waarschijnlijk, dat Duitschland, ten aanzien van handel en nijverheid, in twee groote afdeelingen zal worden gesplitst; te weten, in eene noordelijke, en eene zuidelijke vereeniging. Bij de mogelijkheid van eene dergelijke uitkomst, wordt eene meerdere toenadering van de noordelijke vereeniging tot Nederland en tot Belgie hier ter stede als zeer wenschelijk beschouwd: tot Nederland, ter zake van de duitsche voortbrengselen, welke die Staat voor zijne kolonien behoeft, en van den graanhandel, en tot Belgie, ten einde dezen Staat, indien men van zijn kant Duitschland eenigzins te gemoet wil komen, de nadeelen te vergoeden, welke de jongste fransche verordeningen aan deszelfs bevolking berokkenen. Men twijfelt niet, of 'er zullen eerlang met beide Staten onderhandelingen, daartoe strekkende, worden aangeknoopt.

FRANKFORT, 20 October.

De oostenrijksche voorzitter der Bonds-vergadering wordt overmorgen hier verwacht. De overige Bonds-gezanten zijn tegenwoordig. — Men gelooft echter niet, dat de genoemde Vergadering deze week zal bijeenkomen.

De strijd der partijen, wegens de benoeming van kiezers voor de verkiezing van de leden der Wetgeving, kan in een Staat van zoo geringen omvang, als deze Vrijstaat, van geen groot gewigt worden aangemerkt, maar toch van eenige beteekenis, omdat hij gevoerd is in den zetel der Bonds-vergadering, en, als 't ware, onder haar oog. Bij geene der partijen, welke er deel aan hebben genomen, heeft men blijken van onverschilligheid bespeurd: — de opkomst der stemgeregtigden is grooter geweest, dan immer te voren. Ofschoon verstoken van de ondersteuning der israëlitische bevolking, heeft de Gotha-partij, of die der dusgenaamde gematigde vrijzinnigen, 42 harer aanhangers doen benoemen, en de behoudende partij slechts 33 harer volgelingen. De eerstgenoemde heeft veel bijval gevonden bij de regtsgeleerden en de wetenschappelijke mannen. Het is intusschen opmerkelijk, dat de hoofdleider der Gotha-partij, de heer *Jucho*, alleen als plaatsvervanger is verkozen. Deze 75 kiezers zullen nu 45 burgers, de christelijke godsdienst belijdende, tot leden der Wetgeving moeten benoemen.

VAN DEN RIJN, 21 October.

De dag van den 18^{den} October, op welken, bij den vermaarden veldslag van Leipzig in 1813, door de vereenigde pogingen van de duitsche strijdkrachten, ondersteund door die van het pas vrijgemaakte Rusland, het duitsche vaderland, ten koste van niet weinig menschenbloed, van de fransche heerschappij is verlost geworden, schijnt ditmaal op weinige plaatsen in 't openbaar en met eene plegtigheid, aan welke de volksmenigte deel kon nemen, gevierd te zijn. In Thuringen is men er aan gedachtig geweest, en zijn op de hoogste bergen vreugde-vuren ontstoken geworden.

— Z. M. de Koning van Beijeren heeft de reis naar de Rijn-Palz aanvaard, en zal in Stutgart eene bijeenkomst hebben met de Koningen van Wurtemberg en van Hanover, welke laatstgenoemde zich daartoe van Kirchheim naar de genoemde residentie zal begeven. Dat daarbij de handels-belangen zullen worden besproken, lijdt geen twijfel. De Koning van Beijeren denkt, over Darmstad naar zijne residentie terugtekeeren, en zal dan zich ook over hetgeen in Stutgart is overwogen met den Groothertog van Hessen-Darmstad kunnen beraden. Intusschen zullen de gemagtigden der Coalitie zich in Weenen met elkander kunnen verstaan omtrent de te nemen maatregelen. Deze zullen ook voor de oostenrijksche geldmiddelen niet onbelangrijk zijn, inzonderheid indien Oostenrijk zich wil verbinden, om het geldelijk nadeel te vergoeden, 't welk de gecoaliseerde Staten, door het uiteengeraken van het Tolverbond, in hunne staatskassen zouden kunnen lijden. Voor het geringe grondgebied van Lichtenstein is dit op 1200 fl. geschat: maar voor Beijeren en de zes andere Staten zouden daarvoor ettelijke millioenen worden gevorderd.

In Maintz is een verantwoordelijke uitgever van een der nieuwsbladen tot eene gevangenisstraf van drie maanden veroordeeld, omdat hij had verkondigd, dat de gemagtigden der Coalitie de overeenkomst van Darmstad hadden tot stand gebragt zonder te letten op de zeer groote voordeelen, welke het Tolverbond voor de bevolking dezer Staten heeft te weeg gebragt, maar alleen om hunne persoonlijke belangen en die van hunne verwanten te bevorderen.

Den 19^{den} zal de sardinische Wetgeving hare werkzaamheden hervatten. Alsdan zal het moeten blijken, of de nieuwere denkbeelden, ten aanzien der wetgeving op het huwelijk, als burgerlijke verbindtenis, al of niet zullen zegevieren. — Men beweert, dat onder het ministerie, 't welk tot dus verre zich met deze denkbeelden heeft vereenigd, verschil van gevoelen deswegens begint te ontstaan, en dat sommige bewindslieden beginnen te begrijpen, dat de tijdsomstandigheden het betoonen van eenige toegeeflijkheid aan de vorderingen der clericale partij vereischen.

PARIJS, 20 October.

Het behoeft wel te naauwernood vermelding, dat thans hier te lande de algemeene aandacht op slechts één onderwerp is gevestigd, namelijk, op de aanstaande invoering van den door velen zoozeer gewenschten keizerlijken regeringsvorm. De bonapartistische dagbladen leggen hunne vreugde in meer of minder hartstogtelijke en opgewondene bewoordingen aan den dag over het besluit van den Prins-Voorzitter, waarbij hij den Senaat tegen den 4^{den} November aanstaande oproept, om te beraadslagen over het besluit tot herstelling van het Keizerrijk, en het ontbreekt verder niet aan vlugschriften, welke betreffende deze gebeurtenis onder het oog der Regering worden uitgegeven.

Onder die vlugschriften is er een, 't welk vooral opspraak verwekt. Het draagt den titel van: „leve het Keizerrijk!" en is, op den omslag, versierd met de keizerlijke wapenen en zinnebeelden. Elk zal ligtelijk kunnen nagaan, dat de schrijver van dat opstel zich bezighoudt vooreerst met den *coup d'état* van 2 December, als een dringend gevorderden maatregel, om Frankrijk te redden van den afgrond, waarin het in het jaar 1852 zou zijn nedergestort, indien Prins *L. Napoleon* niet tusschenbeiden was getreden, en verder met de staatkundige partijen, welke door hare onderlinge twisten en verdeeldheden het land op den rand van dien afgrond hadden gebragt. „Wat is er (dus leest men in dat boekje) van die dreigende partijen geworden! waar zijn die waakzame opperhoofden gebleven, die welsprekende redenaren, die onversaagde mannen van het zwaard, die beloofd hadden te zullen overwinnen, of te sneven? Zij zijn verdwenen. En waren zij slechts verdwenen als *Remus*, te midden van storm en donder, — als *Curtius*, in een afgrond, ten aanschouwe van het geheele volk. Doch neen, onze Romeinen zijn voorbijgegaan en vergeten. In de tegenwoordige omstandigheden offert men geene menschenlevens op; men goochelt de lieden weg.

„De heer *de Maupas* zendt een agent-van-politie, die aan de heeren *Cavaignac* en *Chargarnier* hunne degens ontneemt: een korporaal der infanterie voert den heer *Miot* bij zijnen langen baard weg, en de heer *Baze* wordt in een cabriolet geplaatst en verwijderd van het kapitool, waar hij zijne stem luide verhief. Frankrijk ontwaakt, alsof het de nachtmerrie had gehad: men vraagt, hoe het toch mogelijk is geweest, dat men ontzag voor die lieden heeft gehad, en men bewondert den Prins, die zich niet heeft verwaardigd, om hen te vreezen, en die zich te naauwernood de eer van hen te overwinnen heeft gegeven."

Ingeval de warme Bonapartisten mogten voortgaan met het verspreiden van deze en dergelijke geschriften, is het niet te verwachten, dat men hier zal geraken tot een Keizerrijk, 't welk *den vrede* als leus aanneemt, en tot eene door den Prins *L. Napoleon* openlijk en bij herhaling zoozeer gewenschte verbroedering der partijen. Een besluit, waarbij eene uitgebreide amnestie wordt verleend, zou wel denkelijk vrij wat meer kunnen strekken ter bereiking van dat doel. Het ontbreekt hier niet aan personen, die vast overtuigd zijn, dat de invoering van het Keizerrijk gepaard zal gaan met het nemen van zoodanigen maatregel, en meer in het bijzonder met de uitvaardiging van een besluit, waarbij de gebannen generaals verlof bekomen, om naar Frankrijk terugtekeeren.

Onder de geruchten van den dag behoort, dat de Prins-Voorzitter geenszins voornemens is, om in alles het vorige Keizerrijk natevolgen, en in de eerste of voornaamste plaats een aantal kostbare instellingen en hoog-bezoldigde betrekkingen achterwege zal laten. Onder anderen zou de waardigheid van aarts-kanselier, even als die van aarts-thesaurier, vervallen, en zouden ook geene kamerheeren worden aangesteld. Men maakt de aanmerking, dat het Keizerrijk niettemin op hechte grondslagen kan worden gevestigd, en Frankrijk wel denkelijk bij het vervullen van deze en dergelijke betrekkingen minder belang heeft, dan de personen, die zich thans vleijen, met die waardigheden bekleed te zullen worden.

Men verzekert hier, dat de 21ste November bepaald is voor het beroep op het volk, ter bekrachtiging van het Senaats-besluit, en dat het Wetgevend Ligchaam tegen den 28sten November zal worden opgeroepen, om den uitslag der stemming optemaken, opdat het Keizerrijk den 2^{den} December aanstaande zou kunnen worden uitgeroepen. Iets officiëels is echter te dezen aanzien nog niet bekend.

Vele doorgaans goed onderrigte personen blijven steeds volhouden, vooreerst, dat Paus *Puis IX* herwaarts zal komen, om den nieuwen Keizer te kroonen en kerkelijk intewijden, en verder, dat de komst van het Hoofd der Katholieke Kerk in het aanstaande voorjaar zal plaats hebben. Het schijnt te blijken, dat vele hooge prelaten hier te lande grooten prijs stellen op de inwijding van den Keizer door het kerkelijke opperhoofd. Reeds wordt in de stad Nantes een verzoekschrift ter onderteekening aangeboden, waarbij de Paus dringend wordt uitgenoodigd, om den nieuwen Keizer, den uitverkorene van het fransche volk, te komen bevestigen. Wel denkelijk zal het te Nantes gegeven voorbeeld in vele steden en gemeenten navolging vinden, en men vindt personen, die het er voor houden, dat deze wijze van handelen den Paus niet onaangenaam zal zijn, omdat hij alsdan den schijn kan aannemen, alsof hij den Keizer komt bevestigen, ten einde te voldoen aan de wenschen der geestelijkheid en der talrijke geloovigen in Frankrijk.

— Men heeft hier het berigt ontvangen, dat de stad Pointe-à-Pitre, de hoofdstad van het eiland Guadeloupe, op den 22sten September jl. door een orkaan zwaar geteisterd is geworden. Van de meeste huizen waren de daken afgewaaid, en ontelbaar waren de in en bij die stad ontwortelde boomen. Tot dusver heeft men echter niet vernomen, dat menschen bij dit onheil het leven hebben verloren.

LONDEN, 20 October ('s avonds).

Het openstellen van de Plata-rivier en van de daarin uitstroomende wateren voor de schepen van alle volken, wordt hier beschouwd als eene gebeurtenis van groot belang voor den algemeenen handel, inzonderheid voor de ontwikkeling van de welvaart en beschaving in die landen van Zuid-America, welke door de bedoelde rivieren besproeid worden. De schepen, welke over de drievademen-bank van de Plata kunnen komen, kunnen de Parana gemakkelijk en veilig opvaren tot Santa-Fé, en zelfs, naar men zegt, tot Corrientes, van waar de Paraguay voor groote booten bevaarbaar is tot Assomption. Deze vaart strekt zich voor zeeschepen uit over eene lengte van 6 à 700 mijlen, en voor booten over 1500 mijlen. In de voordeelen, die daarvan het gevolg kunnen zijn, zal ook Paraguay kunnen deelen, welk land tot dus ver voor het minst beschaafde in Zuid-America gehouden wordt. Deszelfs bevolking, meer eene indiaansche, dan eene spaansche, bedraagt naauwelijks 200,000 hoofden; het despotismus, waaronder zij steeds gebukt ging, het gemis van alle verkeer met andere landen, de invloed van het verzwakkende klimaat, en de vadzigheid, welke door de ongemeene vruchtbaarheid van den bodem bevorderd werd, hebben die bevolking geheel ontzenuwd. Ofschoon het land zeer geschikt is, om tabak, katoen, suiker, enz. voorttebrengen, levert het tot dus ver niets voor den uitvoer-handel op. Het is wel niet te verwachten, dat door het opheffen der beletselen, die tot nog toe het verkeer met Paraguay verhinderd hebben, dadelijk aldaar eene gereede markt voor europesche producten geopend zal zijn, en wederkeerig een uitvoer van eenig belang uit dat land zal plaats hebben: maar men houdt zich hier verzekerd, dat dáár, gelijk elders, de tegenwoordige toestand van halve barbaarschheid, ten gevolge van het openen van handels-verkeer, allengs verbeterd zal worden, en beschaving en welvaart zullen doordringen. „Het is eene verblijdende omstandigheid (dus besluit een onzer geachte bladen deze beschouwing), dat de gunstige uitslag, welken de langdurige geschillen over de zaken der Plata-rivier nu gehad hebben, verkregen is door vrijwillige handelingen van de zuid-americaansche Staten zelven, en niet door de tusschenkomst van vreemde mogendheden. Ofschoon voor die landen het tijdperk van vrijheid en welvaart eerst laat is aangebroken, verwachten wij, dat zij van nu af des te vaster op den weg van verbetering zullen voortgaan."

— Niettegenstaande de sterke landverhuizing, is het verbruik van thee in Ierland, niet slechts te Dublin, maar ook in alle overige streken van dat land, dit jaar aanmerkelijk meer dan vroeger. Tot dus ver bedraagt die vermeerdering, in vergelijking met 1851, 320,793 ponden. Insgelijks is de invoer van andere voorwerpen van verbruik, als suiker, tabak, wijn, enz., dit jaar meer dan vroeger. Dit een en ander wordt beschouwd als een blijk van den verbeterden staat van zaken in het genoemde land.

— Het onlangs uitgezeilde nederlandsche eskader is den 10^{den} dezer, van Tanger, bij Gibraltar ten anker gekomen. Den volgenden dag heeft de bevelhebber *Bouricius* den britschen commandant der vesting een bezoek gegeven, door wien hij met zijne officieren ter maaltijd is genoodigd. Den 13^{den} heeft het eskader de reis voortgezet, en den volgenden dag is het gezien op de hoogte van Tarifa, naar Kadix cours zettende.

BRUSSEL, 21 October.

Het blijkt op nieuw, dat onder een parlementair bestuur, volgens 't welk het Hoofd van den Staat niet verantwoordelijk is, maar elk volks-vertegenwoordiger het regt meent te hebben om den verantwoordelijken bewindsman rekenschap aftevragen van zijne beginselen en toekomstige daden, het ligter valt, om aftebreken hetgeen bestaat, dan om iets anders daarvoor in plaats te stellen. Men beweert, dat de benoeming van het ministerie *de Broeckère* reeds zoo ver gevorderd is geweest, dat het daartoe vereischte dekreet gereed was, om in den *Moniteur* te worden geplaatst: maar dat zich op het laatste oogenblik weder nieuwe bezwaren hebben opgedaan, die eene nieuwe vertraging hebben teweeg gebragt, en dat

zulks verscheidene der te benoemen personen zoo zeer heeft mishaagd, dat zij zich hebben teruggetrokken.

Of de heer *de Theux*, die, in weerwil zijner gevorderde jaren, nog altijd als een werkzaam hoofd-leider der clericale partij wordt aangemerkt, werkelijk reeds is geraadpleegd, wordt nog onzeker geacht. Indien het is geschied, is het onder de hand gebeurd, en door tusschenkomst van den heer *van Praet*. Het is tot dus verre onbekend, wat er voor de bijeenkomst van de Kamer der Gedepnteerden, die den 26sten moet plaats hebben, zal gebeuren.

— Voor de orde der Kapucijnen is een zeer fraai gebouw aangekocht en ingerigt, en dezer dagen door eenige kloosterbroeders betrokken.

— Gedurende de eerste negen maanden van dit jaar 1852 is in 's Rijks schatkist ontvangen 61,721,438 fr., dat is, 2,646,043 meer dan in gelijk tijdsverloop van 't jaar 1851, en bij slotsom 2,571,188 fr. meer, dan bij begrooting is geraamd.

'S GRAVENHAGE, 22 October.

In de memorie van den minister van Binnenlandsche Zaken, ter beantwoording van de bedenkingen, vervat in het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer, betreffende de voordragt ter onteigening van perceelen voor den spoorweg naar de pruissische grenzen, verklaart Z. E., zich niet te kunnen vereenigen met het denkbeeld, dat bij deze voordragt niet geheel zou zijn voldaan aan het voorschrift van art. 10 der algemeene wet op de onteigeningen, en dat de taak der Wetgeving in dezen door de Regering binnen te enge grenzen zoude zijn beperkt. Naar het oordeel des ministers, heeft men zich bij het bedoelde artikel vergenoegd met de aanwijzing van de algemeene rigting van het werk te vorderen, en zoude men, door elke wending van den weg bij de wet te willen voorteekenen, haar doel, 't welk bestaat om spoed te maken, geheel missen.

De Regering verklaart, dat men, bij het ontwerpen van den spoorweg, geen verband van dien weg met den Rijn in het oog heeft gehad, en dat de behoefte daarvan ook sedert 1845 niet is gevoeld. Zij meent, dat de aanleg van den weg benoorden Arnhem de uitbreiding van die stad niet zal verhinderen, vermits men, even als te Luik, ook buiten dien weg zal kunnen bouwen. De kosten van het verlagen van het stations-gebouw te Arnhem worden door de Regering op meer dan zeven tonnen gouds geraamd, en deze kosten kunnen, naar haar oordeel, nimmer der Maatschappij worden opgelegd, vermits de acte van concessie alleen gewaagt van uitbreiding en voltooijing, maar geenszins van wijziging van het bestaande.

Betreffende de bedenkingen, omtrent den aanleg van de brug over den IJssel, verklaart de Regering, dat, ofschoon men de zorg voor de daarbij betrokken belangen veilig aan haar kan overlaten, zij bereid is, om de Kamer deswegens zooveel mogelijk gerust te stellen. Zij berigt alzoo, dat de brug zal worden aangelegd met penanten in de rivier, en dat zij, met inbegrip van eene doorlaatbrug aan elken oever, eene ruimte zal opleveren van 1190 vierkante ellen, terwijl de IJssel, boven de veerdammen van Westervoort, slechts eene ruimte heeft van 940 vierkante ellen; — zoodat 'er geene doorlaatbruggen over de geheele uitgestrektheid der uiterwaarden gevorderd worden.

Na kennis te hebben genomen van de bedoelde memorie, heeft de commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *Dommer*, *v. Doorn*, *Metman*, *Jongstra* en *v. Nispen*, den 21sten October het eindverslag, betreffende deze voordragt, geteekend. Daaruit blijkt, onder anderen, dat de meerderheid der commissie, ofschoon zich scharende aan de zijde dergenen, die de inrigting van het ontwerp niet in strijd achten met de onteigenings-wet van Augustus 1851, niettemin volhardt bij de meening, dat de Regering in dezen de taak der Wetgeving binnen te enge grenzen heeft beperkt. Niet zoo zeer met toepassing op de onderwerpelijke voordragt, als wel voor de goede behandeling van dergelijke voorstellen in het vervolg, rekent de commissie het van belang, dat dit gewigtig punt in 't licht worde gesteld.

De commissie acht het bezwaar, nopens de rigting van den weg bij Arnhem, niet voldoende opgelost, en meent zich niet te kunnen vereenigen met het denkbeeld, dat het verband van den weg met den Rijn als van ondergeschikt belang zoude moeten worden aangemerkt.

De commissie verklaart ten slotte, dat de bedenkingen, wegens de gevaren, die, bij ijsgang, uit den aanleg van eene vaste brug over den IJssel zouden kunnen ontstaan, niet zijn gerezen omdat men twijfelde aan de zorg der Regering, maar uit het belang, 't welk de leden der Kamer zelven daarin meenden te moeten stellen; — dat het, naar haar inzien, niet alleen tot de bevoegdheid, maar tot de roeping der Kamers behoort, om, omtrent een punt, waarbij de veiligheid van een belangrijk gedeelte des Rijks zoozeer betrokken is, alle mogelijke inlichtingen, ter harer gerustistelling, te verlangen.

— Heden hebben de afdeelingen van de Tweede-Kamer de voordragt, betreffende de inkwartieringen enz., onderzocht.

— De heer *d'Henin d'Alsan* is, belast met depeches voor Z. M. den Koning, uit Parijs in deze hofstad aangekomen.

— De gewone audientie van den minister van Binnenl. Zaken zal aanstaanden zaturdag 23 October niet plaats hebben.

Te Vlissingen, waar sedert een geruimen tijd het pruissische fregat *de Gefion* in reparatie ligt, is den 18den dezer ook aangekomen de pruissische korvet *Amazone*, met eene bemanning van 100 koppen en 12 stukken geschut. Laatstgemelde bodem blijft op de reede liggen tot dat *de Gefion* in gereedheid is, om dan gezamenlijk eene zeereis te ondernemen.

— Gisteren avond (21 October) is in de Groote-Kerk alhier, het gewone openbare jaarlijksche verslag van het Nederl. Bijbelgenootschap, en meer bepaaldelijk van de afdeeling Haarlem des genootschaps, gedaan, waartoe de weleerw. heer ds. *J. H. Michelsen* voor eene talrijke schare toehoorders is opgetreden, en als onderwerp van zijn verslag gekozen heeft: „*de strijd tegen het Bijbelgenootschap*," een ieder opwekkende, om in den strijd pal te staan en niet te versagen. Uit het verslag blijkt, dat sedert de oprigting in 1815, door het genootschap afgeleverd zijn geworden 168,513 Bijbels, 12,037 Oude Testamenten, 307,361 N. Test., makende te zamen een getal van 487,911 stuks. De financien van het genootschap bevonden zich in geen ongunstigen staat; de totale bijdragen der afdeelingen bedroegen *f* 36,809.17⁵, waarvan *f* 1650 door de afdeeling Haarlem, welke over eene som van *f* 700 kon beschikken, doch slechts *f* 479.10 besteed heeft. Het getal der leden alhier bleef op dezelfde hoogte. — 270 Bijbels en Test. zijn door deze afdeeling uitgereikt.

— De *Prov. Overijss, Cour.* meldt uit Almelo, 19 October: „Wij kunnen met genoegen mededeeling doen van eene weldaad, die aan deze stad zal worden bewezen. Dezer dagen is het St. Antonie gasthuis, zijnde een aan de stad toebehoorend gebouw, door den heer *Peitsch* aangekocht, met het doel om in hetzelve een weeshuis te stichten en dit aan de hervormde gemeente ten geschenke te geven."

— In de laatste week zijn, op één dag, uit Nederland, Denemarken, en de Hanze-steden te Londen aangevoerd 6450 stuks levende runderen en schapen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 October. Den 21sten dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Ranger* en *Lion*, beiden van Londen; *Gloucester*, Connon, Newcastle; *Emelie & Mary*, May, Sunderland; en uitgezeild: *Wave*, Cumming, *Jonge Sippe*, van Kempema, beiden naar Londen; *William Shee*, Jobson, Newcastle; *Dauntless*, Wilkenson, *Finke*, Rosendahl, beiden naar Sunderland; *de Hoop*, Ouwehand, de stoomb. *Gouverneur van Ewijck*, beiden naar Hull; *Lykens Pröve*, Walloe, *Oscar*, Evensen, *Delphin*, Beck, alle 3 naar Fredrikstad; *Wenskabet*, Lorentsen, *Resolution*, Olsen, *Mindet*, Schwartz, *Penelope*, Haagensen, *Frederika*, Smidt, *Sylphia*, Kjönning, alle 6 naar Drammen; *Amphitrite*, Christophersen, en *Frithiof*, Grove, beiden naar Osterrisoer; *Printz Oscar*, Torgen, Tonsberg. Wind z. z. w.

Den 21sten dezer van Maassluis uitgezeild: *Eliza*, de Boer, St. Malo; *Albatros*, Brooks, Sunderland. Wind w.

Den 4den Julij van Melbourne uitgezeild: *Sphynx*, Wegman, Java.

Den 18den dezer te Gravesend binnengekomen: *Sophia Clasina*, Wolthekker, Groningen.

Den 17 dezer van Liverpool uitgezeild: *Jonde Jan*, Roelfsma, Genua.

QUEENSTOWN, 17 October. Het schip *Prins Hendrik*, kapt. Goedkoop, van Liverpool naar Port Philip, is alhier lek, met verlies van scheg, kluiverboom, zeilen enz. binnengeloopen, zijnde in den nacht van 11 dezer in aanzeiling geweest met de russische bark *Hilma*, van Cadix naar Helsingfors, die dien ten gevolge gezonken is, doch waarvan het volk, door eerstgenoemd schip gered en alhier is aangebragt.

Gepraaid: 3 Sept., *Koophandel*, Dupain, Rotterdam naar Newjork; 3 dito, op 13° 16' n. b. en 25° 26' w. l., *Wena*, Desruelles, Rotterdam naar Batavia; 5 dezer, op 29° n. b. en 37° w. l. *Thetis*, Cleyndert, Suriname naar Amsterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

22 *October* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63 3/16	½	63¼
„ „	3	„	75⅝	76	75⅝
„ „	4	„	91¾	95	94 13/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	94½	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	75¼	¾	75¼
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	107⅝	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	—	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	96¾	13/16	—
„ „ 1840	4	„	91	—	—
„ bij Stieglitz . . .	4	„	90⅝	¾	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		—	—	—
Obligatiën	4	pct.	85	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	25 5/16	⅝	25⅜
„	3	„	—	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	46⅛	¼	46 3/16
Passiven			6⅜	7/16	—
Bew. Coupon			3 9/16	¾	3⅝
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	69	—	—
„ Metalliek . .	5	„	77⅛	½	—
„ „ N. . .	5	„	90⅜	7/16	90⅜
„ „ . .	2½	„	40	¼	40⅛
BELGIE, ...	2	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	51 13/16	⅞	51 13/16
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	99⅞	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	41⅝	—	—
„	4	„	38⅛	5/16	38⅛
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3½	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	21	onbep.	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3	„	25⅛	¼	25⅛
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 3/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¾. Spanje uitgest. schuld te Parijs 6⅜ à 7/16. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 103½. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4⅝ à ¾. Columbia Equador 4 1/16 à ⅛. Grenada obl. uitgest. 11⅛. De 2½ pc. Met. 1851 39⅝. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De beurs was heden flaauw, zoowel in de binnen-, als in de buitenlandsche fondsen; alle soorten waren lager te verkrijgen.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,45; Napels. *f* 25,30; Div. in £ *f* 11,85; Eng. Russ. *f* 12,10; Frans. *f* 56⅛; Belg. *f* 56⅛; Pruiss. *f* 34⅝; Hamb. Russ. *f* 37⅛; Russen in Z. R. *f* 37½; Pools. in fl. *f* 28; Coup. Portug. Binnenl. Sch. 2e Semester 1852 *f* 46⅛.

MADRID, 16 October. De 3 pc. 47⅞ à 48; 1 pc. 26¾ à ⅞.

LONDEN, 21 October. De 3 pc. gecons. resc. 100¼. Mexico 24¾. Spauje 3 pc. 51⅛; 1 pc. 25⅝.

PARIJS, 21 October. De 3 pc. renten 81 fr. 40; 4½ pc. 106 fr. 65. Spanje 3 pc. binnenl. 46¼; 1 pc. 25¼.

ANTWERPEN, 21 October. Belgie 2½ pc. 55½. Spanje 1 pc. 25⅜.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 22sten October 1852.

Petersburg 2/m. 186. *Porto* 3/m. 41¾. *Lisbon* 3/m. 41¾. *Hamburg* 2/m. *f* 35 5/16; idem zigt *f* 35 9/16. *Londen* 2/m. *f* 11,87½; idem zigt *f* 11,92½; alles geld. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 October. *Tarwe* en *Rogge* tot goed vorige prijzen met tamelijk levendigen handel; 131 ℔ b. Pools. *f* 315; 128 ℔ dito *f* 300; 129 ℔ dito *f* 300, *f* 306; 130 ℔ dito *f* 308 131 ℔ n. Lubeck *f* 280; 134 ℔ Kub. *f* 255; 129 ℔ o. Marks. *f* 280. — Van *Rogge*: 122, 124 ℔ Pruiss. *f* 210, *f* 216; 119 ℔ *f* 179 in entr. — *Garst* en *Haver* zonder handel. — *Koolzaad* op 9 vat, dad. *f* 330; April *f* 348; Sept. *f* 354; Nov. *f* 330.

AMSTERDAM, 22 October. *Raapolie* flaauw; ord. cond. *f* 32½; vliegend *f* 31½; op levering op nieuw lager; p° Nov. *f* 31; p° Dec. *f* 31¾; p° Mei 1853 *f* 34 à *f* 33¾; p° Sept. *f* 34½ à *f* 34¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30½; vliegend *f* 29½; p° Nov. *f* 29¼; p° Dec. *f* 29. *Hennepolie* ord. cond. *f* 40.

DORDRECHT, 21 October. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 9,50 à *f* 10,10; dito nieuwe *f* 6,50 à *f* 8,90; zomer dito *f* 7,10 à *f* 7,80. *Rogge* o. Zeeuws. en Inl. *f* 6,50 à *f* 7,20; n. dito *f* 6,40 à *f* 7,50. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 5,20 à *f* 5,40; zomer dito *f* 5 à *f* 5,10. *Spelt* n. *f* 3,50 à *f* 3,70. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,20 à *f* 2,80; dito dikke *f* 2,60 à *f* 3,30. *Boekweit* *f* 200 à *f* 206. *Boonen* paarden- n. *f* 5,60 à *f* 5,80; duiven dito *f* 6,80 à *f* 7; bruine dito *f* 10 à *f* 11,50; witte dito *f* 8,50 à *f* 10. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8,50 à *f* 9,50. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 9,60 à *f* 10,60. *Kaanariezaad* *f* 7,20 à *f* 7,80. *Hennepzaad* *f* 195.

Oude en nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe* vond redelijk goede kooplust tot eene verhooging van 10 cts.; 129 p. witb. Pools. is in entrep. à *f* 305 gelaten, doch niets in gepasseerd. Oude *rogge* als voren; nieuwe dito 10 cts. meer waardig; in vreemde is ter veil 116, 117 p. Eupatoria à *f* 185 in consumptie, en 116 p. Riga à *f* 175 in entrep. Winter-*garst* 10 cts. meer besteed; zakmaat *f* 5,20, en gestort *f* 5,40; zomer dito zonder verandering. *Spelt* bij zeer beperkten aanvoer als voren. *Haver* wel zoo aangenaam en tot 10 cts. prijsverbetering goed te plaatsen. *Boekweit* als notering; n. Berg-op-Zooms. en Bredas. *f* 206; dito Vlaams. *f* 200 en bij aanzienlijke partij jar. Groot-Brab., zeilende à *f* 195 verkocht. *Paarden-*, *duiven-*, alsmede *witte* en *bruine boonen* prijshoudende. Blaauwe kook-*erwten* 50 cts. hooger te noteeren; witte Koningsb. dito zijn à *f* 8¼ geveild en *f* 8 te vergeefs geboden. *Koolzaad* £ 1 hooger; Fransch is gelaten à £ 51, en £ 50 waardig; op 9 vaten, in deze maand te leveren £ 55; Nov. £ 56, en April £ 58 te koop. In *lijnzaad* is verkocht 110 p. Arch. à *f* 268 en geveild 114, 115 p. Odessa à *f* 295. *Kanariezaad* als voren, evenwel met beperkten handel. *Hennepzaad* à *f* 195 aangeboden gebleven.

DELFT, 21 October. *Boter* *f* 40 à *f* 48.

*** Commissarissen van het Muzijkgezelschap *Kunst en Vermaak* berigten hiermede, onder dankbetuiging aan HH. Inteekenaren, dat door gebrek aan genoegzame deelneming, het ontworpen plan, tot het geven van CONCERTEN, in den aanstaanden Winter niet ten uitvoer kan worden gelegd.

Namens Commissarissen,
W. VAN WALRÉ.

Haarlem,
22 *October* 1852.

*** Getrouwd:

Js. VALETTE,
Onderwijzer,
met
C. BASTINGS.

PROBOLINGO, Eiland *Java*, 28 Julij 1852.

en

C. P. N. VALETTE,
fungerend Visiteur,
met
M. S. STOFFELS.

REUVER, Hertogdom *Limburg*, 19 October 1852.

Familie en Vrienden worden verzocht deze algemeene, als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Getrouwd:

ROTTERDAM, 20 October 1852.

G. VROLIK.
en
D. M. DUURING.

*** Getrouwd:

ROTTERDAM, 20 October 1852.

ROBERT BAELDE
en
A. R. DELPRAT.

*** Getrouwd:

'sGRAVENHAGE, den 20sten October 1852.

Jonkheer J. H. A. ROELL.
en
J. A. C. VAN STRALEN.

*** Getrouwd:

DE BEEMSTER, den 20sten October 1852.

C. DONKER,
van *Oosterblokker*, en
H. A. BOOM.

*** Getrouwd:

ANDEL, 21 October 1852.

S. NAAIJEN
met
A. TJEENK.

*** Getrouwd:

Baron VAN ZUYLEN VAN NIEVELT VAN DEN SCHAFFELAAR
en
Jonkvrouwe J. C. Baronesse VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN.

'sGRAVENHAGE, 21 October 1852.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 21 October 1852.

P. PALMBOOM
en
G. BLANKVOORT.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 21 October 1852.
Eenige kennisgeving.

D. W. BROENS
met
S. E. ELMERS.

*** Op den 21sten Augustus 1852, is te PARAMARIBO, bevallen van een' ZOON Vrouwe *G. S. EVERTSZ*, geliefde Echtgenoote van Jhr. C. A. VAN SYPESTEYN.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *DIEDERICA SWAVING*, geliefde Echtgenoote van H. SCHIPPERS,
SLIEDRECHT, Genees-, Heel- en Verloskundige.
18 October 1852.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. P. H. FRANTZEN*, geliefde Echtgenoot van H. MATTHES.
AMSTERDAM, 18 October 1852.

*** SNEEK, 19 October 1852. Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe *A. C. VAN HELOMA — CATS.*

*** Op heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *C. VERBAARSCHOT*, geliefde Echtgenote van T. C. BAC.
LOENEN A/D VECHT, 19 October 1852.
Dienende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON *A. J. DIJKSTRA*, geliefde Echtgenoot van H. BEEKKERK.
SCHAGEN, 19 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON *M. C. DE MONCHY*, geliefde Echtgenoote van F. C. DUTILH.
ROTTERDAM, 20 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *M. BOER*, geliefde Echtgenoote van A. HOUTMAN.
HAARLEM,
22 October 1852.

*** Wij hebben het treurig berigt ontvangen, dat onze waarde Broeder en Behuwd-Broeder J. G. VAN IMBYZE VAN BATENBURG, eerste Luitenant bij het 7de Bataillon van het Nederlandsche Leger in Oost-Indien, na den 3den Julij l. l. te Palembang in een hevig gevecht door vier Kogels te zijn getroffen, den 17den daaraanvolgende, in den ouderdom van bijna 26 jaren, aan zijne wonden is overleden.

G. M. DE JONGH.
S. J. C. C. DE JONGH,
Geb. VAN IMBYZE VAN BATENBURG.

'sGRAVENHAGE,
16 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote G. F. C. VAN SCHUYLENBORGH. Js. Bs. TEN PAS.
NUNSPEET, 19 October 1852.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en verdere Betrekkingen, in den ouderdom van 58 jaren en 10 maanden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot ADRIAAN VAN DIJK, in leven Aannemer van Publieke Werken te *Terheijden.*
TERHEIJDEN, 19 October 1852. Wed. P. A. VAN DIJK, geb. DE KROM.

*** Op heden overleed alhier Vrouwe M. J. A. UHLENBECK geb. LETTE.
AMSTERDAM, 19 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Den 5den Augustus jl. overleed te *Lahat*, in de Bovenlanden van *Palembang*, Jonkhr. LEONARD DE CASEMBROOT, 2de Luitenant der Artillerie in *Oost-Indiën*, in den ouderdom van 24 jaren, aan eene hevige leverziekte, ten gevolge van de doorgestane vermoeijenissen gedurende den aldaar gevoerden oorlog.
AMERSFOORT, den 20sten October 1852. Eenige kennisgeving. De Luitenant Kolonel bij het Regiment Veld-Artillerie. J. L. DE CASEMBROOT.

*** Heden werden wij diep bedroefd, door het afsterven van ons innig geliefd Dochtertje, ANNA MARIA, in den jeugdigen leeftijd van bijna 13 jaren. Eene kortstondige doch hevige ziekte maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven. J. DE NOBEL,
HAARLEM, 21 October 1852. A. DE NOBEL, geb. RYBROEK.

*** **JOZEF ELKENS**, van beroep Polderwerker, wordt verzocht (in zijn eigen belang) kennis te geven, van zijn verblijf aan den Burgemeester van de Gemeente Wieringerwaard.

*** A. WILMES, Onderwijzer te Blokzijl, bij wien gelegenheid is zich in Talen en Wetenschappen te oefenen, vraagt een' ONDERMEESTER van den 3en of 4en Rang. Brieven *franco.*

*** Men vraagt, zoo spoedig mogelijk, aan eene School voor Kinderen uit den beschaafden stand: Een' SECONDANT van eenigen Rang, P. G., die de Fransche Taal vaardig spreken en met vrucht onderwijzen kan. Boven de gewone verpleging is het Salaris uiterst billijk. Adres *franco*, onder Lett. G., bij den Boekhandelaar H. LAGERWEY, te Dordrecht.

*** Als *Docent* in de *oude Talen*, *Geschiedenis*, enz., aan het Instituut te *Barneveld*, wordt verlangd een DOCTOR *in de Letteren*, van de Hervormde Godsdienst. De voordeelen, aan deze Betrekking verbonden, bedragen omstreeks *duizend* Gulden 's jaars. Men vervoege zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven aan den Directeur der School, G. J. KAPTEIJN.
Aan dezelfde School bestaat nog behoefte aan eenen bekwamen ONDERWIJZER, die de *Vioollessen* enz., op zich neme. Adres als boven.

*** Men verlangt op een Landgoed in Noord-Holland, een' JAGT-OPZIENER, van de P. G., om met 1°. Januarij 1853 in dienst te treden. Adres, met *franco* Brieven, onder de Letters A. Z., bij den Boekhandelaar en Boekdrukker J. B. VAN LOGHEM, JR., te Haarlem.

*** H. H. NOTARISSEN

in Nederland, maar vooral in **Rotterdam**, **Dordrecht** en **Amsterdam**, worden vriendelijk verzocht hunne MINUTEN na te willen zien, of er ook een **TESTAMENT** te vinden is van JAN of JOHANNES ANDRIESSEN, geb. te *Drontheim*, in Noorwegen, in leven Kapitein of Stuurman op een Koopvaardijschip: vermoedelijk in 1803 of 1804 in O.-Indie overleden: kunnende zulk eene aanwijzing tot een voordeelig resultaat leiden. Zoo spoedig mogelijk wordt berigt verzocht aan J. G. ANDRIESSEN, Boekdr. te *Utrecht.*

*** Op een groot Landgoed in Gelderland, wordt met 1°. Februarij 1853 verlangd: Een TUINMAN, van de P. G. Men zal alleen acht slaan op hen die goede getuigenis wegens hun zedelijk gedrag en hunne bekwaamheid in het vak kunnen overleggen. Brieven *franco*, onder Letters B. v. M., Postkantoor te Beest.

*** Men verlangt voor een Instituut te Amsterdam: Eene SECONDANTE, bekwaam om aan de Kinderen der onderste Schoolklasse onderwijs te geven in de Nederduitsche en Fransche Talen en wat verder tot het aanvankelijk Onderwijs behoort. Adres met *vrachtvrije* Brieven, aan den Hr. W. H. ZEELT, Boekhandelaar op de Leidschestraat, onder Lett. X. IJ.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke afkomst, 34 jaren oud, P. G., zag zich gaarne met 1° November e. k. of iets later geplaatst als Huishoudster, ook wel tot Assistentie in eene Huishouding, of Jufvrouw van Gezelschap. Adres met *franco* Brieven, onder Lettr. P., aan den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

*** Men vraagt bij eene Familie: Eene JUFVROUW, P. G., geschikt om de gronden van de Holl. en Fransche Taal, met Muzijk of Teekenen te onderwijzen en gewoon met jonge Kinderen om te gaan. Brieven *franco*, La C, bij den Heeren H. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

*** **Als lid van de Familie** vraagt men in Vriesland aan een Opvoedings-Gestigt, bij eene Holl. Familie: Eene Prot. JUFVROUW, om twee uren per dag aan eenige Meisjes de Handwerken te leeren en verder de Vrouw des huizes te assisteren. De kennis van Muzijk (Piano) zal van groote aanbeveling zijn, terwijl men, bij lust gelegenheid kan vinden zich in Talen en Wetenschappen te bekwamen. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters L. L., bij den Boekhandelaar W. H. STENFERT KROESE, te Arnhem.

*** In een zeer klein Gezin te 's Gravenhage, wordt tegen Februarij aanstaande gevraagd Eene bekwame KEUKENMEID, het liefst eene Geldersche of Overijsselsche, van de Protestantsche Godsdienst, die tevens eenig Huiswerk verrigten wil. Het loon bedraagt buiten het verval 70 à 80 Gulden. Adres, *alleen* met *franco* Brieven, onder Letter D., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN.

*** Men vraagt tegen 1°. Februarij e. k., op een Dorp nabij Amsterdam: Eene knappe Geldersche KEUKENMEID, niet beneden de 30 jaren, die tevens Huiswerk kan verrigten, goede getuigschriften zijn vereischte. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij C. L. SCHLEIJER EN ZOON, Boekh. te Amsterdam.

*** Men verlangt *ten spoedigste* bij een fatsoenlijk Weduwnaar: Eene Protestantsche WEDUWE, uit den Burgerstand, tusschen de 40 en 50 jaren en van wien men goede getuigenis kan bekomen, tot waarneming der Huishouding en verzorging van een *nog zeer jong Kind.* Zij die minder op groot salaris als op goede behandeling letten, zullen de voorkeur hebben. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. F., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden.

*** *Mad*lle *BREM à* Barneveld *demande, vers le mois de Janvier* 1853, *une SECONDANTE, de la religion Protestante, agée de* 20 *à* 25 *ans, munie de bons certificats, capable d'enseigner et de parler couramment la langue* française *et* l'allemande, *et de coöpérer avec la Directrice, en tout ce qu'exige une éducation soignée. 's Adresser par lettres* affranchies *à la Directrice.*

*** KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente OPMEER, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat de gewone NAJAARS-KOEMARKT in deze Gemeente zal gehouden worden op Woensdag den 27sten October 1852.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. VAN BAAR.

*** PUBLIEKE AANBESTEDING.

De Commissie van Administratie over de Huizen van Correctie van Arrest te HOORN, zal op Vrijdag den 29sten October 1800 twee en vijftig, des middags ten 12 ure, bij ARTIKELEN, publiek aanbesteden: De Leverancie van *Rogge*, *Tarwe*, *Wittebrood*, *Aardappelen*, *Rundvleesch*, *Kalfsvleesch*, *Rundvet*, *Boter*, *Gort*, *Rijst*, *Gele*, *Groene en Graauwe Erwten*, *Groentens*, waaronder begrepen worden, *Kool*, *Wortelen*, *Knollen*, *Rapen*, *Zuring*, *Selderij en Uijen*: voorts *Zout*, *Peper*, *Azijn*, *Olij*, *Kaarssen*, *Groene Zeep*, *Koffij*, *Chicorij*, *Zoete en Karnemelk*, *Wijn*, *Bier*, *Stroo*, *Steenkolen*, *Turf*, diverse andere Voorwerpen en onderscheidene Bureau-Behoeften, als: *Papier*, *Pennen*, *Potlooden*, *Lak*, *Ouwels*, *gedrukte Stukken*, enz., boven en behalven al hetgene de Commissie van Administratie, op aanwijzing meerder zal verlangen, benoodigd voor den Voeding en Verzorging der Gevangenen en ten dienste der Administratie over de Huizen van Correctie en Arrest te Hoorn, in de Provincie Noord-Holland en zulks voor het dienstjaar 1853.
De Conditiën van Aanbesteding zullen van heden af ter visie liggen, aan het Bureau van den Heer Kommandant van het Correctie-Huis, en in de Logementen *de Stads Doelen* en *het Ongemaakte Schip*, te Hoorn.
Hoorn, 22 *October* 1852. VAN AKERLAKEN, V. P. BAKKER, Secr.

*** OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van EDAM, daartoe door den Gemeente-Raad gemagtigd, zijn voornemens om op Woensdag den 3den November 1852, des namiddags ten Een Ure, op het Raadhuis aldaar, aantebesteden:
Het meerendeels vernieuwen en verder herstellen der STADS-BESTRATING, met de levering der benoodigde Keijen uit de groeve van Ath, Waalmoppen, Vriessche Straatklinkers, enz.
De Bestekken liggen ter lezing te Amsterdam, in *de Nieuwe Stads-Herberg* en *het Vosje*: Haarlem, in *de Kroon* en *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*: Alkmaar, in *de Toelast* en *de Roode Leeuw*: Hoorn, in *den Doelen*: Nieuwe-Diep, bij *Ihnen*: Enkhuizen en Medemblik, in *de Valk*: Purmerende, in *de Roskam*: Monnickendam, in *den Doelen*: Zaandam, in *de Otter*: Buiksloot, bij *Vuyk*; Sliedrecht, in *het Regthuis*: Hardinxveld, in *de Dorps-Herberg* en te Edam in de Logementen.
De aanwijzing in *loco* zal plaats hebben op Dingsdag den 2den November 1852, des voormiddags ten 10 ure, terwijl inmiddels informatiën zijn te bekomen bij den Heer W. A. SCHOLTEN, Architect te Purmerende en den Stads-Architect P. VEEN Lz.
Edam, 30 *September* 1852.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. J. VERSTEEGH.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. DE BRUINE JOHZ.

MANUFACTUREN.

Groote Markt, te Haarlem.

A. VON DER MÖHLEN, heeft de eer zijne geachte Begunstigers te berigten, dat hij ontvangen heeft eene groote sortering STOFFEN en NOUVEAUTÉS voor het Saisoen, alsmede de allernieuwste en fraaiste Modellen van MANTELS, HOEDEN, MUTSEN, ENZ. ENZ.

BORSTAANDOENINGEN,

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden: door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*: deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.
Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.
Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alleen* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.
H. van Kerckhoff, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

*** Men verlangt met November in eene der Steden van de Provincie Gelderland, voor twee *Dames*, twee net GEMEUBILEERDE KAMERS, van twee Slaapplaatsen voorzien, met of zonder middagkost en bediening, opgave van Huurprijs voor drie maanden. Die der Dorpen komen in geene aanmerking, inclinerenden, gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder de Letters N. N., bij den Boekhandelaar J. H. C. D. OHLE, te Velp, bij Arnhem.

*** De AZIJNFABRIEK, genaamd *DE MOLEN*, te Maarssen, in veiling opgehouden zijnde, is UIT DE HAND TE KOOP, kunnende de Kooper daarop *f* 4000 gevestigd houden, tegen den Intrest van 4½ p. ct. Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HELM, te Maarsseveen. Brieven *franco.*

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een bruin MERRIEPAARD, oud zes jaren, mak in tuig. Te bevragen bij HULSBOOM, op den Goudschenweg te Rotterdam.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 25sten October 1852, des morgens ten tien ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk presenteren te Verkoopen. Eene extra mooije partij **AMERIKAANSCHE BALKEN**, van diverse lengten en zwaarten, waarvan een belangrijk gedeelte coulant zal geveild worden. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** G. W. WESSELING, zal op Dingsdag en Woensdag den 26sten en 27sten October 1852, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij **RIGASCHE** en **AMERIKAANSCHE MASTEN** en **MOLENROEDEN**, van diverse lengte en dikte, Spieren en Bootsmasten: extra mooije lange en zware **AMERIKAANSCHE** Rigasche en Dantziger Balken, diverse soorten Azijnestokken: eene extra mooije nieuwe partij Rijnsche Greenen, Molenroeden en andere Houtwaren. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** De VERKOOPING van VEE, enz., welke bepaald was op den 26sten October 1852: ten Huize van *Willem Witteman*, te Hillegom, zal aldaar gehouden worden op *Woensdag den* 27sten *October* 1852, des voormiddags ten elf ure precies.

*** RIJSWAARDEN-HOUT.

C. TAATS, zal publiek doen verkoopen, op Vrijdag den 29sten October 1852, 's voormiddags om 11 ure, in *den Engel*, te Dodewaard:
Circa 6 Bunders 4jarig RIJSWAARDEN-HOUT, onder Ochten.
Circa 2½ Bunder dito DITO, onder Dodewaard.
Alles staande nabij de Rivier.

*** **VERKOOPING** op *'t Clooster te Heemstede*, *Woensdag* 3 *November* 1852, 's morgens 11 ure, van de navolgende RUNDEREN, buitengewoon kloek en sterk in 't vleesch, als: 4 SCHOTVAARSEN aan den vollen uring; 1 KOE December kalven; 2 Voorjaars KALFVAARSEN; 1 GELDE KOE; 1 dito SCHOTVAARS en 1 dito PINKVAARS.

*** Kerkvoogden van Oudewater zijn voornemens, ten overstaan van den Notaris BLANKEN, te Schoonhoven, op Donderdag den 28sten October 1852, des avonds ten 6 ure, in *de St. Joris Doelen*, te Oudewater, publiek te Verkoopen:
Een kapitaal WOONHUIS, No. 49, met Tuin en Stalling daarachter, staande binnen Oudewater, aan de Oostzijde van de Markt. Zijnde dadelijk te aanvaarden.

*** PUBLIEKE VERKOOPING VAN EENEN WIND-KOORNMOLEN.

De Notaris O. A. VERWEY, gevestigd te Geldermalsen, zal namens den Heer W. G. VAN FLORESTEIN, publiek verkoopen:
Eenen voor weinige jaren geheel nieuw gebouwden STEENEN WIND-KOORNMOLEN, met een daar tegenover staand hecht en sterk gebouwd HUIS, voorzien van drie Kamers, Keuken, Kelders, Zolders en verdere Gemakken, benevens een ERF, TUIN, BOOMGAARD en Perceel BOUWLAND, alles zeer fraai gelegen in de Gemeente Buurmalsen, aan den Straatweg van Utrecht op 's Bosch, tusschen de Dorpen Tricht en Buurmalsen, tegenover het Dorp Geldermalsen, te zamen groot een Bunder, zes en zestig Roeden.
Te aanvaarden den 1sten Februarij 1853.
De inzetting zal plaats hebben op Donderdag den 28sten October, en den finalen toeslag op Donderdag den 11den November 1852, beide des voormiddags om 11 ure, ten Herberge van *Dirk van Mourik*, te Buurmalsen.
Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco.*

*** De Notaris Mr. C. A. KLUIT, residerende te Alphen, is voornemens op Maandag den 8sten November 1852 te doen veilen, en op Maandag den 15den November daaraanvolgende, beide dagen des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de St. Joris*, te Alphen, in het openbaar te verkoopen: De navolgende Perceelen WEI-, HOOI- en BOUWLAND, als:
1°. Onder de Gemeente Aarlanderveen, in den Zuideindschen Polder eene partij, bij het Kadaster bekend Sectie B, No. 208 tot en met 223, 736 en Sectie C, No. 1276, ter grootte van 11 Bunders, 30 Roeden, 09 Ellen.
2°. Eene partij gelegen als voren, bij het Kadaster be-

kend Sectie B, N[os]. 33, 34 en 35, ter grootte van 2 Bunders, 50 Roeden en 50 Ellen.

3°. Eene partij gelegen aan den Kerkweg, in den Middelpolder, binnen den Vier Ambachtspolder, onder Ter Aar, kadastraal Sectie A, N[os]. 1027 en 1028, ter grootte van 2 Bunders, 98 Roeden en 40 Ellen.

4°. Eene partij gelegen als voren, Sectie A, N°. 1048, ter grootte van 4 Bunders, 05 Roeden en 60 Ellen.

5°. Eene partij gelegen als voren, Sectie A, N°. 1094, tot en met 1097 en 1104 ter grootte van 5 Bunders, 21 Roeden en 60 Ellen.

6°. Eene partij als voren in den Heerenwegschen Polder, binnen den Ring van den Vier Ambachtspolder, onder Ter Aar, Sectie A, N°. 1002, groot 97 Roeden en 10 Ellen.

En 7°. Eene partij als voren, gelegen in den Binnendijkschen Uiteindschen Polder, binnen den Ring van den Vier Ambachtspolder, onder Ter Aar, Sectie A, N°. 1383, groot 1 Bunder, 90 Roeden en 30 Ellen.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, en den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te Hazerswoude.

*** Door DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, zal binnen weinige dagen worden uitgegeven: Het eerste nommer van het

ADVERTENTIE-BLAD VAN DEN BOEKHANDEL.

Deze Courant zal wekelijks het licht zien, en duizend Exemplaren van elk nommer zullen voortdurend **gratis** en **franco** per post gezonden worden aan de Staten-Generaal, Ministeriën, Provinciale Gouvernementen, Akademiën, Lees-Museums, Bibliotheken, Letterkundige Instellingen, Societeiten, Hôtels, Spoorweg-Stations, Stoombooten, voorname Logementen en Koffijhuizen in al de Steden van het Rijk. Belangstellenden gelieven daartoe hunne adressen *franco* aan DE ERVEN DOORMAN, in te zenden, zullende aan deze aanvragen worden voldaan, voor zoover het vastgestelde getal van **duizend** Exemplaren toelaat.

Ook zal gezorgd worden voor eene voldoende verspreiding van deze Courant in de Oost- en West-Indische Koloniën, benevens België.

Bovendien zal dit Blad, hetwelk zal bevatten alles wat in den Boekhandel voorvalt, voor een ieder verkrijgbaar zijn tegen den Prijs van 35 Cents voor 13 Nommers of drie maanden (zijnde de kosten van Zegel en Papier) en *franco* per Post 48 Cents.

*** Door D. J. HASPELS, te Nijmegen is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

OVERZIGT DER ALGEMEENE AARDKUNDE,

OF

DE AARDE OP EENE ALGEMEEN BEVATTELIJKE WIJZE GESCHETST TEN OPZIGTE VAN HARE NATUURKUNDIGE GESTELDHEID, HARE BETREKKING TOT HET HEELAL EN HARE MERKWAARDIGSTE VERSCHIJNSELEN,

Een Leer- en Leesboek voor alle Standen.

NAAR HET HOOGDUITSCH

VAN

Dr. Fr. W. HOFFMANN,

door E. J. HASPELS en E. M. BEIMA,

Math. Mag. et Phil. Nat. Doctor Conservator bij 's Rijks Museum van Nat. Hist. te Leiden.

EERSTE AFLEVERING

à f 1.

Met 86 in den Text gedrukte Afbeeldingen.

Met nog **drie** Afleveringen, van gelijke dikte en gelijken Prijs, zal dit Werk kompleet zijn.

In de **Tijd** N°. 15, (1852), wordt deze Aflevering *zeer aanbevolen.*

ZANGEN EN LIEDEREN.

POËZY DER LIEFDE,

DOOR

Johan Rudolph Steinmetz,

Luitenant der Infanterie.

Gebonden in linnen Prachtband *f* 2,10 in half linnen *f* 1,80.

AANDOENINGEN EN GEDACHTEN. Poëzy der Jeugd,

DOOR

JOHAN RUDOLPH STEINMETZ,

Luitenant der Infanterie.

Prijs en Band van dezen bundel Poëzy, zijn gelijk aan bovenstaanden.

Dr. L. S. P. MEYBOOM,

OOK VOOR U STAAT DE WEG TOT GELUK OPEN.

Met Staalplaat, gebonden in linnen Prachtband *f* 1,80.

Jongelingen en Jonge Dochters, zullen met dit Boekje eén schat van Levenswijsheid koopen, voor hun Verstand en Hart. **(de Tijd).**

Het welgelijkend Portret van

Dr. L. S. P. MEYBOOM.

Op groot 4to. formaat *f* -,60.

Verder wordt met succes gedebiteerd:

Nieuw, volledig Zakwoordenboek der Nederduitsche Taal, vermeerderd met de voornaamste thans nog gebezigde veronderde woorden, benevens de meest voorkomende kunst- en bastaardwoorden, alles in alphabetische orde gerangschikt, door eenige Taalkundigen. *Tweede druk.* In heel Engelsch linnen Band, met Verguldeu Titel. *f* 4,—.

Verwoert, H. Handwoordenboek der Vaderlandsche geschiedenis, volgens de nieuwste en beste bronnen bewerkt, 2 Deelen, in heel Eng. linnen Banden, met Verguldea Titel en Stempel. . . . . *f* 5,50.

Tydeman, P. H. Oostersche Westersche en Noordsche Mythologie voor Jonge Lieden. *Derde druk*, met Platen, in heel Eng. linnen Band met Verguld Etiquet. *f* 2,25.

*** Bij P. N. VAN KAMPEN te Amsterdam, ziet thans compleet het licht:

GRONDBEGINSELEN DER TEEKENKUNDE.

Eene Theoretische en Practische Handleiding om het Teekenen grondig te leeren.

DOOR

C. C. HUYSMANS,

LEERAAR AAN DE KONINKLIJKE MILITAIRE ACADEMIE EN DIRECTEUR VAN HET TEEKEN-INSTITUUT TE BREDA.

72 Teekenvoorbeelden met 16 bladen tekst, in plano, ... *f* 15,50.

In Portefeuille . . . . 16,25.

De Gids, 1851, N°. 2, zegt van dit werk het navolgende:

Als middel om aan het onderwijs in de teekenkunst meer uitbreiding te geven, en het als het ware populair te doen worden, verdient het werk, hier aangekondigd, eene eervolle onderscheiding. Al dadelijk voorziet het in eene behoefte, welke van tijd tot tijd zich openbaart. Meermalen, namelijk, wordt bij de teekenscholen geklaagd over gebrek aan goede voorbeelden, vooral bij de inrigtingen van dien aard in kleinere steden. De voorbeelden zijn doorgaans van vreemden oorsprong, en daardoor meestal te kostbaar in vergelijking van de geringe beschikbare middelen daarvoor bestemd. De onderwijzers zijn dus wel genoodzaakt zelven in deze behoefte te voorzien, hetgeen hun veel werk verschaft, vooral in verhouding tot de karige belooning, welke hun deel is. Daarenboven mag het betwijfeld worden, of alle onderwijzers, hoe verdienstelijk overigens ook, wel de geschiktheid hebben, om altijd goede voorbeelden te leveren. Het werk des Heeren *Huysmans* kan hierin op eene voldoende wijze voorzien. Twee en zeventig bladen groot mediaan formaat geven eenen opvolgende curcus van voorbeelden, van de regte lijn af tot aan het volkomen menschbeeld, terwijl de prijs van het werk op de uiterst geringe som van ongeveer vijftien gulden is bepaald. Maar ook een uitvoerige, duidelijke en goed geschreven tekst zal de voorbeelden vergezellen, en verhoogt niet weinig het nut en de bruikbaarheid van het werk.

In kleine steden, dorpen of op het land, waar geen onderwijzer in de teekenkunst gevonden wordt, zal deze tekst dat gemis genoegzaam kunnen vergoeden. De beschaafde jongeling op het land wonende, zal, zoo het hem aan lust, ijver en volharding niet ontbreekt, zich gemakkelijk de grondbeginselen der kunst eigen kunnen maken, en mogt hem geschonken zijn, wat de geestige *Rodolphe Töpffer* noemt: het zesde menschelijk zintuig, of *la bosse des beauxarts*, dan mag hem gerustelijk voorspeld worden, dat zijne volharding hem ruimschoots zal worden beloond.

Bij familiën, in denzelfden toestand verkeerende, zal het aan ouders, met behulp dezer handleiding, niet zwaar vallen, de eerste beginselen der teekenkunst zelven aan hunne kinderen te onderwijzen. Doch vooral, en hiertoe is het werk van den verdienstelijken Heer *Huysmans* bijzonder geschikt, ten platten lande, waar geen onderwijs in de teekenkunst gegeven wordt of kan worden, zullen op de scholen van het lager onderwijs toch wel jongens gevonden worden, welke voor een of ander ambacht bestemd zijn en daartoe worden opgeleid; en zou het voor een' boeren-timmerman, smid of wagenmaker, niet hoogst nuttig zijn, dat ten minste de beginselen van de teekenkunst hem niet geheel vreemd waren? Welnu, de onderwijzers op die scholen, bezield door de begeerte om alles aan te wenden, wat de belangen hunner kweekelingen in de toekomst kan bevorderlijk zijn, nemen slechts deze handleiding ter hand, en bij eenige studie en nadenken zal het hun niet moeijelijk vallen, met behulp daarvan zooveel te leeren, als zij noodig zullen hebben, om, zonder vreemde hulp, zelven in de behoefte aan dat onderwijs te voorzien.

Bij den welverdienden lof, welke den Heer *Huysmans* hier wordt toegebragt, mag ook de wensch gevoegd worden, dat zijn werk in veler handen kome, en dat het zoo veel nut zal stichten, als een goed werk, met de beste bedoeling vervaardigd, vermogend is te bewerken.

*** Door de Boekhandelaars LOMAN & REUDLER, te Amsterdam, is heden algemeen verzonden, de nieuwe goedkoope uitgave van:

DE VIJF KOLOM-ORDEN,

naar de leerwijze van V. SCAMOZZI,

bewerkt door S. BOSBOOM,

met Verklaringen en Benamingen der Hoofd- en Onderdeelen, Leden, enz., en met nieuwe Voorbeelden opgehelderd en vermeerderd door C. PHILIPS Jr. en J. HOUTHUISEN.

IN FOLIO, MET 55 KOPEREN PLATEN. PRIJS *f* **1,80.**

*** **VERKOOPING VAN BOEKEN.**

H. MEURS, Boekh. te 's Gravenhage, zal op Maandag den 1[sten] November en volgende dagen, publiek verkoopen: Eene fraaije en belangrijke verzameling BOEKEN, in verschillende Talen en Vakken van Wetenschap, PRENTWERKEN, PRENTEN, PORTRETTEN, eenige HANDSCHRIFTEN, STAATSSTUKKEN ENZ. De *Catalogus* is op *franco* aanvrage te bekomen.

*** BELANGRIJKE KUNSTVERKOOPING ENZ.,

TE *AMSTERDAM.*

Op **Maandag** den 22[sten] November 1852 en volgende dagen, zal den Boekhandelaar C. WEDDEPOHL, te Amsterdam publiek verkoopen: De Kunstkeurige en Wetenschappelijke Nalatenschap van wijlen den WelEdelen Heer JAN SCHOUTEN, *Scheepsbouwmeester, Lid van de Provinciale Staten en van den Raad der Stad Dordrecht, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*; bestaande in eene kapitale

VADERLANDSCHE ATLAS,

van eenige duizenden PLATEN, PORTRETTEN, ENZ., van de komst der Batavieren hier te Lande tot heden, in 63 nette Kunstboeken. Alsmede eene eenige ATLAS van honderden *Portretten*, uitsluitend de Vorstelijke Personen betreffende uit het Huis van Oranje Nassau, van af de Regering van PRINS WILLEM I tot den dood van Z. M. KONING WILLEM II, in 18 nette Kunstboeken. Voorts eene Collectie Historiëele en andere PRENTEN en PORTRETTEN, keurig gebonden en losse PRENTWERKEN, TEEKENINGEN, waarbij uitmunt een

ATLAS VAN DE STAD DORDRECHT.

Voorts eene voorname Collectie MANUSCRIPTEN van verschillenden aard; alsmede eene uitgebreide Verzameling **AUTOGRAPHEN** van *vorstelijke en beroemde Personen, Zee- en Krijgsbevelhebbers, voorname Staatsmannen, Geleerden, Dichters, enz.* Zeldzame Oude ALBUMS, fraaije GETIJDEBOEKEN; fraaije BOEKEN- en KUNSTKASTEN, ENZ. (Alles te zien van **Maandag** den 8sten November tot **Vrijdag** den 19[den] November). Volgens Catalogus bij bovengemelden Boekhandelaar op *franco* aanvrage à 20 Cents te bekomen, is mede verkrijgbaar gesteld bij H. H. *Ritsema*, te Haarlem; *C. C. v. d. Hoek*, te Leyden; *Gebr. v. Cleef*, te 's Hage; *J. van Baalen en Zoon*, en *Jenkers*, te Rotterdam; *Blussé en v. Braam*, en *T. Pieren*, te Dordrecht; *W. Eekhoff*, te Leeuwarden; *W. v. Boekeren*, te Groningen; *J. A. Nijhoff*, te Arnhem, en *Kemink en Zoon*, te Utrecht.

*** Bij C. VAN DER POST JR., te *Utrecht*, is van de pers gekomen:

J. LANSEN CROIN, Handl. tot de **ERFOPVOLGING** bij **VERSTERF**, met Aanteekeningen betrekkelijk de **HUWELIJKS-GEMEENSCHAP** en den **AFSTAND DAARVAN**, betrekkelijk **INVENTARIS, HET AANVAARDEN** en **VERWERPEN** van **ERFENISSEN**, het **VOORREGT** van **BOEDELBESCHRIJVING** en **BOEDELSCHEIDING**. . *f* -,90.

J. K. LAVATER, Woorden uit het Hart aan Vrienden van Liefde en Geloof. 3[e] *druk keurig geb.* *f* 1,25.

C. CANSTATT'S, Bijzondere Ziekte en Genezingsleer. 5[e] (Supplement) Deel, door D[r]. E. H. HENOCH. Naar het Hoogd. bewerkt, door D[r]. J. L. DUSSEAU. 1e Afl. . . . . *f* 2.

*** P. A. DE JONG, te Arnhem, heeft uitgegeven:

I. **DE VOORREGTEN DER VROUW EN HAAR HOOGE VOORRANG BOVEN DEN MAN, door** E. H. DE SAINTE CROIX. 2[e] Druk. . . . . . *f* -,30.

II. **DE VRIJMETSELARIJ IN HAAR SCHOONSTE LICHT.** Uit onderscheidene Schriften geput en naar eigen ondervinding opgesteld, door een Oud Vrijmetselaar. Prijs. . . . . *f* -,50.

III. **GEILLUSTREERDE KAMER-, KANTOOR- en WINKEL-ALMANAKKEN**, voor **1853**, met Staalgravuren in 8°. opgeplakt. . . . . *f* -,20.
idem in 4°. . . . . *f* -,30.

IV. **VOLLEDIG WOORDENBOEK** der meest gebruikelijke Zelfstandige Naamwoorden met aanwijzing van derzelver bijzondere Geslachten, bewerkt, volgens de Spraakkunst en Spelling van WEILAND en SIEGENBEEK. Prijs. . . . . *f* -,50.

Dit Woordenboek bevat 400 Pag. druk en is onmisbaar voor hen die met de taal niet bekend zijn.

VAN JERUSALEM NAAR BETHLEHEM.

Antwoord op het Geschrift der Gravin HAHN-HAHN „*Van Babylon naar Jeruzalem*", door IRENAEUS MONASTICUS. Uit het Hoogd. . . . . *f* -,50.

Dit Geschrift wordt, zoowel Katholieken als Protestanten en in het bijzonder de Lezers, van bovengenoemd Werk der Gravin, tot onpartijdige beoordeeling aanbevolen.

Nog slechts weinige exemplaren zijn te bekomen van **BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER KERKHERVORMING.** Een Leer- en Leesboekje voor Protestantsche Huisgezinnen, Katechisatien en Zondagsscholen *f* -,40
Bij 25tallen . . . . " -8,—
Hetzelfde werkje op best zwaar Velijn Pap. in Karton " -,70
Bij 12tallen . . . . " -7,—

Een werkje waarvan in 10 maanden tijds ruim 1600 Exemplaren verkocht zijn, zal wel geene verdere aanbeveling behoeven. Bovenstaande werkjes zijn te bekomen bij den Uitgever, C. L. BRINKMAN, te Amsterdam en verder alom.

***** Ten voordeele van het ongelukkige Gezin van J. VAN MIDDE,**

zal bij de GEBR. ABRAHAMS worden uitgegeven een Werkje, getiteld:

RIJP EN GROEN,

uit de Portefeuille van *Severus.* Prijs ***f* 1.**

De Inteekening is bij alle Boekhandelaars opengesteld.

De Schrijver van bovenstaand Werkje, die den 2[den] October jl. Passagier was op de Stoomboot *de Stad Vlissingen*, en alzoo ooggetuige van den hagchelijken toestand van bemanning en togtgenooten op den *Beurtman tusschen Zierikzee en Bergen-op-Zoom*, bij wassend water en hevigen storm gestooten en gezonken zijnde op de Plaat de Vondelingen, op de Westerschelde, en daarna van de menschlievende hulp, verleend door de Equipage van het Stoomjagt *de Stad Zierikzee*, waarbij de hofmeesters-bediende, J. VAN MIDDE, het slagtoffer zijner menschlievendheid is geworden, — biedt zijne gewestgenooten deze vruchten zijner ledige uren aan, in de hoop dat zij, door eene ruime onderteekening, wel zullen willen bevorderen het doel om, door de opbrengst daarvan, het lot dragelijk te maken van eene Vrouw en vier Kinderen, die in rouw en droefheid gedompeld zijn door het verlies van en Man en Vader, die grootmoedig zijn eigen leven voor anderen waagde.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.